

SZOLNOKI LAPOK.

TÁRSADALMI HETILAP.

Előfizetési arak:

Egész évre . . . 8 kor.
Félévre . . . . 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor.
Egyes szám ára. 16 fill.

Felelős szerkesztő:

HÁY GEZA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.
Szerkesztőség telefonszáma . . . 52.
Kiadóhivatal telefonszáma . . . 56.
Nyílt-tér sora 1 korona

A rakoncátlankodás legmagasabb protégálása.

A művelődés felületességével karöltve jár a divat. A külsőségek kritikátlan hajhászásának nivójára súlyoszi a legmagasabb eszméket az utánzási viszketeg, mely egyike a Darwin-féle elméletet igazoló ősi sajátságoknak. Benne leledzik többé-kevésbé az egész emberiség. A tátoválás a Fidschi szigetek nőstényétől átterjed a finnyás párisi delnő rózsás bőrérig, a Westminsterben a világ sorsát intéző lordok fejről a czilinder átvándorol a kongónéger fagygyuval pomádézott gyapjára. A szobatudósok tudományos teoriáival dobálóznak a bolgár szobranje nyakkendőtlén, mosdatlan képviselője, az andamánok fetiseik faragásánál művészetet tanulnak egy odavetődött európai báburól, míg a Szajna partján templomot építenek Buddhának. És ezeket a jelenségeket nagy önhiúsággal a kultúra diadalmas hódításának kereszteljük el.

Mióta a magyar tudományos akadémia Gneist Rudolf munkáját lefordította, Magyarországon minden lépten-nyomon a «jogállamot» emlegetik és hogy néhány egyetemi katedra cserekereskedést üz a humanizmuszal, hogy művelteknek, a korrallaladóknak látszassunk, nyakig beleúszunk az emberi méltóság megvédésébe . . . . papiroson.

Ezeket juttatta eszünkbe egy a napokban közhírré vált ministeri körrendelet, melynek megszületését ugyan, valami ellenzéki támadás kapcsán már hónapokkal ezelőtt dicsekedve bejelentette a háznak minisiterelnökünk, de mely csak mostanában került ki a vármegyék keresztelő medenczéből a czimzettekhez.

Ismét hyperhumanizmusz.

Érdemes szórul szóra áttanulmányozni.

„880/1902. sz. belügyministeri körrendelet. Kihágási ítéletek meghozatalánál a méltányosság szem előtt tartása tárgyában. (Valamennyi vármegyei és városi törvényhatóság első tisztviselőjének.) Részint a panaszok alapján felkivánt s az alsóbb fokú hatóságok által már jogerős ítélettel befejezett, részint a felülvizsgálatom alá felterjesztett kihágási ügyekben azt tapasztaltam, hogy ámbár a közigazgatási hatóságok hatáskörükben általában törvényszerűleg járnak el, mégis több esetben az alkalmazott büntetés — tekintve a kihágás természetét, az elkövetés körülményeit, a vétkes egyéni és az adott esetekhez képest sokszor méltányosan mérlegelendő vagyoni és családi viszonyait, — az elkövetett büntetendő eselekményenyl kellő arányban nem áll s így a büntetés nagysága a megzavart közrend helyreállítása céljából okvetetlenül szükséges mértéket túlhaladja és ez által az eliteltet, esetleg családját is, több esetben még nem érdemelt mérvben sújtja. Távolról

sem áll szándékomban, hogy a közigazgatási tisztviselőket a reájuk ruházott birói tiszt gyakorlatában bármily irányban is befolyásoljam, annál kevésbé, hogy birói meggyőződésükben őket korlátozzam; mindazonáltal tekintve, hogy az indokolatlan túlszigorú büntetés nemesak magával a büntetés céljával nem egyeztethető össze, de az az elmarasztaltakra sem hat az igazság megnyugtató érzetével, hanem ellenkezőleg ép az ítélkező hatóság elfogulatlansága és pártatlansága iránti kételyt keltheti fel, a mi viszont csak bizalmatlanságot és idegenkedést szül azon hatóság iránt, melynek pedig épp arra kell törekednie, hogy a nép még akkor is jóakarátú, igazságos és méltányos gondozóját lássa benne, a midőn büntető birói jogával kénytelen élni. — Mindezeknél fogva felhívom címet, hogy a hatósága területén rendőri büntető hatáskörrel biró közigazgatási hatóságokat hívja fel, hogy a mig egyrészt arra törekedjenek, hogy a hatáskörükbe utalt kihágások megtorlás nélkül ne maradjanak, addig másrészt a büntetések kiszabásánál kellő méltatással legyenek azon, akár az elkövetett kihágás következményeiben, akár a tettes egyéni, családi vagy vagyoni viszonyaiban rejülő körülmények iránt, melyek nem a súlyos, sőt ellenkezőleg, inkább az enyhébb büntetés kiszabását indokolják. — Azért tehát oly kihágásokért, melyek a közrendet nagyobb mérvben nem zavarják meg és inkább az alkalmosság, vagy a tettes kora, vérmérséklete által szült meggondolatlanságból, mint a törvény megszegésére irányuló megfontolt rossz szándékkal követték el, vagy a midőn a magas büntetés által a különben tisztességes, kifogástalan magaviseletű polgárok családjakkal együtt létfentartásukban támadtatnának meg — különösen a büntetésnek első alkalmazása esetén — lehetőleg mérsékelt elzárást, vagy pénzbüntetést szabjanak ki és azoknak a végrehajtásánál és a fennálló szabályok korlátai között lehetőleg emberbarátilag és az elítelt személyi, családi és vagyoni viszonyainak méltánylása mellett járjanak el. — Ezen rendeletem helyes végrehajtásának ellenőrzésére azzal hívom fel címet, hogy a pénzbüntetések végrehajtása körül követendő méltányos eljárás tárgyában az 1886. évben 4064. szám alatt kibocsájtott itteni körrendeletben („Rendeletek tára“ 1886. évfolyam 390. lap) foglaltakra a közigazgatási hatóságokat egyidejűleg újból figyelmeztesse. — Budapest, 1902. évi február hó 19-én. Széll Kálmán s. k.”

A meg nem emésztett theoria mily tömör szürkesége sugárzik ki e néhány szóból! A miniszter intenczióját rosszul, vagy egyáltalán meg nem értő ambicziózus fogalmazócska mily megható logikátlansággal férczeli össze fráziskáit, melyek azután a túlhalmozottság figyelmetlensége közt csakugyan ebben a százalmas szövegezésben írónak alá és kerülnek a fórumra.

Nem mindennapi naivság i l y e n rendeletben hangsúlyozni, hogy nincs szándék a közigazgatási tisztviselőket birói tisztjük gyakorlatában befolyásolni, annál kevésbé birói meggyőződésükben korlátozni. E mellett egyuttal a felsőbb hatóságokat e rendelet helyes vég-

rehajtásának ellenőrzésére utasítják. Ugyan hogy csinálódik ez »befolyásolás« és »korlátozás« nélkül?

Vagy kérem szeretettel hol van az a kihágás, melyet nem »az alkalmosság, vagy a tettes kora, vérmértéklete által szült meggondolatlanosság« idéz elő?

Hol van az a mélyen tisztelt »oh nép« melyben állandóan, világszerte meg ne volna a kétely az ítélkező hatóság elfogulatlanlansága és pártatlansága iránt, . . . ha megbüntetődik? Hol virágoznak azok a citromok és narancsok, hol van az az ország, ahol az »oh nép« még akkor is jóakaratu, igazságos és méltányos gondozóját látja a hatóságban, midőn az büntető birói jogával kénytelen élni? Ezt még Ratzel a legnagyobb ethnographus sem fedezte fel.

No de hát ezek részünkről csak odavett apercue-k. Isten ments, hogy tovább foglalkoznánk vele általánosságban, még mezőrendőri kihágást találnánk elkövetni a politikai mesgye eltiprásával és nagyon kérdéses az alkalmosság, korunk és vérmértékletünk jóakaratu figyelembe vétele, mert hisz' e rendeltől igazán távol áll a bíróságok befolyásolása és korlátozása.

Mi csak azzal akarunk foglalkozni, ami szűkebb hazánkat, ezt a vármegyét, ezt a várost érdekli.

A legutolsó alispáni jelentés vallotta be, hogy rendőrségünk nem képes fentartani a közbiztonságot, hogy kénytelen volt a csendőrségtől segítséget kérni, a duhaj, rakonczátlankodó paraszt ifjúság megrendszabályozására, mely már az utcán járót is veszélyeztette testi épségében. Abból az alkalomból azt is megirtuk, hogy nemcsak Szolnokon van így, hanem minden városunkban. Rakonczátlankodnak, »kihágnak« elképzelhetetlen mérvbe és módon, és ügyefogyott, tehetetlen velök szemben a rendőrség. Nem bírnak a nyers tömeggel, mert a beteges humanizmus kicsavart kezökből minden megtorló eszközt. Humánus a büntető törvény és az ilyen virtusból kioltott ember életet sokszor olcsóbban adja a tyuklopásnál. Humánus a kihágási törvény és a közrend, nyugalom megháborgatását, a köztisztaság, a közegészség megsértését, a vagyon rongálást, a tulajdon korlátozását stb. stb. csak néhány koronára, vagy fizetés képtelenség esetén néhány órai elzárásra taksálja.

Már most azután, tekintsük, kik azok, kikre e humanizmus homeopathikus adagaival hatni akarnak?

A »bête humaine«, melyet nem nevel a család, mely csak az anyagi törekvésekkel van elfoglalva, nem nevel a csak tanításra berendezett iskola, mely arra is képtelen hogy a tankötelesek nagyobb felét befogadja, nem nevel a pap, ki csak sablonszerűleg »mesterséget« üz, vagyont szerez, politizál. Nem neveli a társadalom, melyben nem lát egyebet mint állandó kertelést a törvény körül.

Ez a »bête humaine« azután egészen jól is be van rendezve e humánus büntetésekre.

A rakonczátlankodó duhaj paraszt legénynek, bármily gazdag családból származzon is, nincs ingatlan vagyona. Az még az apja, anyja nevéen áll. Olyan paraszt apa vagy anya pedig nem született, aki büntetést fizessen a fiáért. A hatóságok végrehajtási törekvései meg egyenesen nevetségesek!

Nem talál az soha semmiféle kielégítési alapot, ha a legénynek egy tuczat ünneplő gunyája van is, ha remontoár óra ketyeg a zsebében, ha arany gyűrűs a keze, ha bornyai, malaczai legelnek is a tanyán.

Átváltoztatik a büntetés elzárásra, tíz korona, esetleg húsz egy napért. Mint magok mondják: briliáns kereset! A kihágások társaságban történnek, társaságban ülnek. A humanizmusz télre halasztja az ülést, mikor nincs dolog, élvezet a meleg helyiségben durákozni vagy filkózni, mikor a kosztot hazulról hozzák.

Erkölcsei hatás az egyáltalán nincs. Ha az országgyűlési képviselő »naccsága« hecznek tartja a Szegedre rukkolást párbajért, ép oly úri tempó a vidéki bütyök előtt a dutyi. Nem diffamál, sőt emeli a tekintélyt.

Tessék már most nem tehetetlennek bizonyulni akármilyen rendőrségnek az ilyen »vérmérseklettel« szemben!

Eddig legalább, ha a pénzbírság és elzárás maximumát rá lehetett sózni az ipszékre: a hosszú ülés nekik mégis annyira amennyire unalmassá vált . . . de most, hogy a magas ministeriumság is oly erősen licizál a humanizmuszban . . . legközelebb fényes nappal az utcán késelnek.

Ilyen a zöld praxis a szürke theoria mellett.

Legjobb tehát, ha a körrendeletnek csak egy részcsekkjét vésik elméjükbe azok, kiket illet.

Aztmondja ugyanis Széll ő excellenciája:

»Távolról sem áll szándékomban, hogy a közigazgatási tisztviselőket a reájuk ruházott birói tiszt gyakorlásában bár mily irányban is befolyásoljam, annál kevésbé, hogy birói meggyőződésükben őket korlátozzam . . .«

Ez a java: ami távolról sem áll szándékában a kormányelnök urnak.

Kereskedelmi és iparkamara Szolnokon.

Nagy jelentőségű és korszakot alkotó mozgalmat indított meg a Szolnoki kereskedelmi társulat oly célból, hogy az elhanyagolt ipari és kereskedelmi érdekek állandó gondozására a vármegye területén kereskedelmi és iparkamara állítsák fel.

A mozgalom felette szükséges és hogy kedvező eredményre vezessen, nagyon kívánatos.

A mozgalomhoz való csatlakozásra felhívta a kereskedelmi társulat a vármegyei összes kereskedő- és iparostestületeket, melyekhez terjedelmes körleveleket intézett.

A Szontágh Jenő társulati titkár tollát és közgazdasági széleskörű ismereteit dicsérő körlevél, mely a kereskedelmi és iparkamara felállításának szükségességét és fontos hivatását bizonyítja, szövegében a következő:

Bármennyire iparkodnak minden alkalommal és minden oldalról a különböző közgazdasági érdekek harmonikus előmozdításának szükségességét és méltányos voltát hangoztatni, a valóság és a kétségbevonhatlan tény mégis az, hogy csak az egyik közgazdasági irányzat vergődött saját erejéből domináló túlsúlyba és kitűnő szervezetével s az ezzel megszerzett hathatós támogatással képes a maga érdekeit látható eredménnyel előmozdítani.

Közviszonyaink jellegzetes symptomája, hogy strucz-rendszert követünk. Homokba dugjuk a fejünket, hogy ne lássuk az élet reális alakulásait és azt hisszük, hogy akkor mások se látnak meg semmit. Hangoztatjuk országszerte a közgazdaság összes érde-

kei harmonikus fejlesztésének szükségességét és mert mi magunk nem akarjuk látni, azt hisszük, mások sem látják, hogy a fejlesztés munkája csak egyoldalulag a jól szervezett agráriusok részéről és csak az ő javukra van folyamatban és hogy e mellett a teljesen szervezeten kereskedelem és ipar érdekében semmi sem történik, sőt — a mi közgazdasági téren történik is — inkább a mindent tétlenül tűrő kereskedelem és az ipar hátrányára és érdekeinek háttérbeszorításával történik.

Összhangzatos közgazdasági politikát hangoztatunk és nem akarjuk látni, hogy épen az összhang hiányzik leginkább. Békés fejlesztési munkálatoknak a szükségességét hirdetjük és nem látjuk, hogy a létért és a boldogulásért egyenlőtlen és elkeseredett harc folyik.

Számtalan tényt tudnánk felsorolni annak igazolására, hogy Magyarországon ezidőszent a közgazdaság terén harmonia helyett harc folyik a nagyobb előnyök biztosítása érdekében, hogy a fejlesztés munkái egyoldalúak és hogy a kereskedelem és ipar érdekében épenséggel semmiféle üdvös törvényhozási, avagy kormányintézkedések nem történnek, mert ezeknek előidézésére az akcióképes és befolyásos szervezet teljesen hiányzik.

Hogy mire képes a jó szervezet és az ezen szervezetben kifejtett permanens agitáció, okulás céljából és példaképen felemlíthetnők az őrlési forgalom korlátozását, a mit az agráriusok kívántak és kivívtak, felemlíthetnők a folytonosan szaporodásban levő fogyasztási szövetkezeteket, melyeknek fejlesztése egyik sarkalatos pontja az agráriusok programjának; felemlíthetnők azt, hogy az ipari munkások védelme, a munkásvédelem fontos kérdései még az előkészítés stádiumába sem jutottak s ezzel ellentétben azt a nevezetes tünetet, hogy alig ütötte fel fejét hazánk némely vidékein az u. n. agrárszocializmus és miatta félni lehetett a földbirtokok jövedelmezőségének csökkenésétől, máris keresztülvihető volt egy egész sereg oly törvénynek alkotása, mely a földmives munkások helyzetének biztosítását és javítását célozza és máris rábirható volt a törvényhozás arra, hogy az ezen törvényekkel létesített munkásintézményeket állami dotációba részesítse; felemlíthetnők adózási rendszerünket, melynél az iparosok és kereskedők adózása koránt sem áll arányban a többi foglalkozási ágak adózáásával. És felemlíthetnénk még egy egész sereg anomáliát, melyek az ipar és kereskedelem hátrányban lételet és a jól szervezett mezőgazdasági irányzat domináló túlsúlyát igazolják.

Ha mindezek a jelenségek, ha mindezek a tények nem elegendők arra, hogy a szervezeten magyar ipar és kereskedelem szomorú helyzete, elhagyatott volta és hogy ezzel ellentétben a jól szervezett másik közgazdasági irányzatnak épen ezen szervezetségéből eredő előnyös helyzete felismertessék, vonjuk szűkebb körökre megfigyeléseinket, nézzük meg egyes városok, egyes vármegyék ipari és kereskedelmi viszonyait, állítsuk ezeket párhuzamba az ugyanazon helyen található egyéb közviszonyokkal: akkor is arra a meggyőződésre kell jutnunk, hogy a legmostohábbak az ipari és a kereskedelmi viszonyok, melyekkel alig törődik valaki, ellenben a legnagyobb és a legeredményesebb agitációt fejtik ki pl. a mezőgazdasági érdekek képviselői, kik kellő szervezetekkel rendelkeznek és kik

ezen szervezetekkel társadalmi, hatósági, állami és törvényhozási támogatást tudtak maguknak biztosítani, ez a minden oldalról jövő támogatás pedig feltétlenül biztosítja törekvések sikerét.

És ha ezen tapasztalatok folytán kutatjuk annak okait, miért hiányzik a közgazdasági érdekek előmozdítására irányuló törekvésben a szükségesnek elismert harmonia, miért jutottak a földmivelési érdekek túlsúlyba azon elismert igazság daczára, hogy Magyarország már megszűnt kizárólag földmivelő ország lenni és hogy azt az ipar és kereskedelem fejlesztésével és konkurrens képes színvonalra emelésével ipari állammá kell átalakítani: akkor a mezőgazdasági érdekek szolgálatában álló nagybirtokosok és főurak hatalmi súlyán kívül csakis abban az erős szervezetben találjuk meg ezeket az okokat, mely szervezet az ország minden részébe kiható permanens működésével az egész magyar közvéleményt befolyásolni és átalakítani, a maga céljainak megnyerni és felhasználni képes és a mely — hogy csak egy példát említsünk — előidézhetette a többek között azt, hogy kifejezetten agrárius programmal a magyar nép szavazata tekintélyes számban juttatta be a képviselőházba jelöltjeit, kik ott agilis szószólói az agrárius érdekeknek, míg kereskedelmi programmal csak egyetlen egy, ipari programmal pedig egyetlen egy sem került a magyar törvényhozás házába.

Ezt az erős szervezetet magtaláljuk az Országos Magyar Gazdasági Egyesületben, ezenkívül a vármegyénként alakult gazdasági egyesületekben és a városokként és községeként szervezett gazdakörökben. Ezek községeként képviselik a legszűkebb helyi érdekeket, vármegyénként szolgálják az illető vármegye összes mezőgazdasági érdekeit, az országos jellegű szempontok szerinti tágabb körű működés pedig fennmarad az O. M. G. E.-nek.

Ezzel az irigylésre és utánzásra méltó helyzettel szemben azt látjuk, hogy az iparosoknak és kereskedőknek országos és vármegyei szervezetük épenséggel nincs, a helyi szervezetek pedig egymástól teljesen elszigetelten és egymással nem törődve minden kapcsolat nélkül állanak fenn.

Az iparteületek mint helyi szervezetek korlátozott hatáskörüknel és csekély erejüknel fogva az ipari viszonyok fejlesztésére és javítására elegendőképpen nem képesek és ott, a hol eredményes tevékenységet tudnak kifejteni, ez a csekély eredmény legfeljebb a szűk helyi viszonyok némi javítására szorítkozik.

A kereskedők a legtöbb helyen nélkülöznek minden szervezetet, a hol pedig vannak társulataik, ott a kereskedelem nagy contingense távol tartja magát annak működésétől.

Az iparosoknak és kereskedőknek csak egy közös testülete van, melynek egyedüli hivatása az ipari és kereskedelmi viszonyok javítása és fejlesztése: ez a *kereskedelmi és iparkamara*. Azonban a kereskedelmi és iparkamarák területi beosztása oly szerencsétlen, hogy a székhelytől távolabb eső vidékek többnyire csak a kamarai adó fizetésének kötelezettségéből ismerik a kamarát.

Míg gazdasági egyesület minden vármegyében van és ezen vármegyei egyesületeken kívül van még egy országos gazdasági egyesület és ezeknek állandó és agilis működése biztosítja a mezőgazdasági érde-

keknek a túlsúlyt és eredményezi azokat a nagy sikereket: addig az országos szervezetet teljesen nélkülöző iparosok és kereskedők egyes kamaráinak a működési köre 3, 4, 5, sőt 7 vármegyére, tehát oly nagy országrészre terjed ki, melynek egyik határában egészen mások az ipari és a kereskedelmi viszonyok és érdekek, mint a másokban.

Csoda-e ilyen körülmények között, ha a 7 vármegyére, *) a határszéli Máramaros megyétől az Alföld közepén, az ország fővárosától alig 100 kilométernyire fekvő Jász-Nagykun-Szolnok vármegyéig kiterjedő óriási territoriummal bíró *debreczeni* kereskedelmi és iparkamara működésének hatása, iparfejlesztési akciója nem érezhető és nem tapasztalható a mi vármegyénkben, lévén e kamara minden ereje, minden figyelme a jogosan féltett határszéli vármegyék és az emporialis kamarai székhely által teljes mérvben igénybe véve.

Ez a területbeosztás ránk nézve olyan anomalia, mely alatt vármegyénk ipari és kereskedelmi érdekei szenvednek, de anomalia az is, hogy az egész nagy magyar Alföldön — az Alföld végpontjain levő városok kivételével — egyetlen kereskedelmi és iparkamara sincsen, holott az ország egyéb részein az egymástól alig egy-egy puszkalövésnnyire fekvő városokban vannak ilyen kamarák. (Pl. Arad, Szeged, Temesvár; Kassa, Besztercebánya és Miskolcz; Sopron, Győr és Pószony; Kolozsvár, Brassó, Marosvásárhely; Nagyvárád és Debreczen; Pécs, Eszék és Zágráb.)

Minthogy arra gondolni sem lehet, hogy meglevő kamarák más székhelyekre helyeztessenek át, a célszerűtlen és szerencsétlenek mondható területbeosztás helyesbitése csakis új kamarák felállítása által válik lehetségessé. Célszerűbb területbeosztás mellett új kereskedelmi és iparkamarákra pedig föltétlen szükség van azért, hogy egyes vidékek, melyek most óriási távolságba esnek a kamarai székhelyektől, a kamarai működés körébe bevonassanak, ezen vidékek elhanyagolt kereskedelmi és ipari érdekei közvetlenebb istápolást nyerjenek az erre ezidőszerint egyedül illetékes és hivatott kereskedelmi és iparkamaráktól és hogy mindazon kereskedelmi és iparfejlesztési akciókban, melyekben a kamarák akár saját kezdeményezésükből, akár pedig feisőbb vezetés miatt részt vesznek, Magyarország minden vidéke közvetlenül legyen képviselve.

A szolnoki kereskedelmi társulat ismerve a kereskedelemügyi ministeriumnak a kereskedelmi és iparkamarák szaporítására és célszerűbb területbeosztására vonatkozó készségét, ismerve a m. kormánynak azt a tervét, hogy az új kamarák közül legalább egy az Alföldön állíttassék fel: mozgalmat kíván megindítani arra nézve, hogy Jász-Nagykun-Szolnok vármegye egyikét szomszédos vármegye hozzákapcsolásával kapja meg az Alföldnek szánt kereskedelmi és iparkamarát és hogy ennek székhelyéül Szolnok város jelöltessék ki. Több jogosultsága és hivatottsága van erre Szolnoknak mint pl. Kecskemétnek nemcsak azért, mert Kecskemét közel van Budapesthez, melynek kamarájához ezidőszerint tartozik, de közel van Szegedhez, melynek kamarájához esetleg csatolható, de azért is,

*) Hajdu-, Szabolcs-, Szatmár-, Bereg-, Ugocsa-, Máramaros-, Jász-Nagykun-Szolnok vármegyék és Debreczen és Szatmár törvényhatósági városok.

mert Szolnok — ha a budapesti kamarához vissza nem csatolható — távol esik minden ezidőszerinti kamara székhelyétől és mert Szolnok mint vasuti gócpont, mint a Tiszai hajózás egyik jelentékeny állomása és mint egy nagy vidék kereskedelmi és ipari központja a leghivatottabb arra, hogy kamarai székhely legyen. Szolnok a közeli vidékektől minden nehézség nélkül és a lehető legrövidebb idő alatt megközelíthető, a mi lehetővé teszi, hogy a Szolnok székhellyel létesítendő kamara állandó és folytonos nexusban legyen a kamarai kerület minden részének iparosival és kereskedőivel. Ezenkívül Szolnok székhelye annak a vármegyének, melynek területe képezné a kamarai kerület őrsét és melynek hatóságaival a kamara a vármegyei kereskedelem és ipar fejlesztése szempontjából mindig közvetlenül érintkezhetnék.

Ipari és kereskedelmi szempontból ez az ország szívében levő vármegye a legelhagyatottabb, ebben a vármegyében tehát a kereskedelmi és iparkamara igen jelentékeny és fontos missiót volna hivatva teljesíteni, de ezt a missiót — a több, mint 30 éves tapasztalat szerint — a más törvényhatóságok területén levő kamarák eddig megközelíteni sem voltak képesek. Erre a missióra csak oly kamara volna képes, melynek Szolnok a székhelye, melynek a jól ismert vármegye területére és egyes részeire kiterjedő akciói innen indulnak ki és itt irányíttatnak a vármegyei hatósággal karöltve és támogatása mellett.

A vármegye ipari és kereskedelmi viszonyai égetően szükségessé teszik azt, hogy területén kereskedelmi és iparkamara állíttassék fel, ezen szükség kielégítésére most van a legkedvezőbb alkalom, mely — ha most elszalasztjuk — egyhamar vissza nem tér.

Lépjünk tehát sorompóba vitalis kereskedelmi és ipari érdekeinkért! Indítsunk először vármegyei, azután a szükséghez képest országos mozgalmat arra nézve, hogy külön kereskedelmi és iparkamarát kapjunk! Vonjuk be mozgalmunkba az összes arrahivatott tényezőket és ezen tényezők, valamint a hatóságok támogatása mellett mint az egész vármegye iparos és kereskedőosztálya járuljunk a m. kormányhoz, mely kellőleg indokolt kérelmünket, együttes óhajunkat teljesíteni, könnyen beigazolható jogos igényünket kielégíteni és a magyar Alföldnek szánt kereskedelmi és iparkamarát Szolnok székhellyel e vármegye területére helyezni bizonyára rábirható és hajlandó lesz.

A kamara fenntartása — különösen, ha annak kerületébe 1—2 szomszédos vármegye is bevonatik — nem fog tőlünk nagyobb anyagi áldozatokat követelni, mint a mennyivel most járulunk a debreczeni kamara fenntartásához, ellenben a kamarai intézmény hasznát hatványozottan és közvetlenül fogjuk élvezhetni.

Mielőtt ebben a fontos ügyben további lépéseket tennénk, tisztelettel kérjük a czímet, hogy a felvetett eszmét saját körében megbeszélés tárgyává tenni s ennek eredményét bezárólag f. évi május hó végeig velünk tudatni sziveskedjék.

Ha a vármegyei ipari és kereskedelmi intézményeknek és az arra hivatott tényezőknek a felvetett eszméhez való elvi hozzájárulását megkapjuk, bevonásukkal és közreműködésükkel indítjuk meg a mozgalmat, melynek egyes részleteit megbeszélendő és megállapítandó, a csatlakozó testületeket — esetleg a hatóságok

képviselőinek bevonásával — együttes értekezletre leszünk bátrak egybehívni.

Kelt a szolnoki »Kereskedelmi Társulat«-nak 1902. évi márczius hó 31-én tartott üléséből:

Szontágh Jenő,
titkár.

Szenes Adolf,
elnök.

A megyei közkórház felvételi épülete.

A „Szolnoki Lapok“ április 27-iki számában „Gondoskodjunk az intelligens betegekről“ cím alatt czikk jelent meg, mely a kórház hiányzó felvételi épületének megépítését a kórháznak természetszerűen szükséges kiegészítésén kívül a szűkebb anyagi viszonyok közt intelligens betegek érdekében sürgeti.

E czikket — a dolog lényegére nézve — magam is aláírom, s szerzőjének csak elismeréssel és köszönettel adózhatom.

Valóban, a gazdagok kényelmes lakásukban vagy fényes szanatoriumokban, a szegények pedig az őket legnagyobb részt közkölségen ápoló kórházakban megtalálják az igényeiknek megfelelő és gyógyulásukat biztosító elhelyezést, de jelenlegi viszonyaink között nincs helye a kisebb vagyontú, általában szűkebb anyagi körülmények közt élő betegeknek s különösen érezhető e hiány az intelligens betegeknél.

Azonban magam is megjegyzem, s ez az eszméjének helyességét bizonyítja, — hogy intelligens betegeknek a kórházi külön szobákban való elhelyezése nálunk sem új eszme, megvolt az már a mi kórházunk létesítőinél is: dr. Lenk Gusztáv vmegyei tisztii főorvos már a kórház tervezésénél oda hatott és sikerrel is fáradozott azon, hogy a kórházban a közös kórtermek mellett, úgynevezett külön szobák építtessenek, melyekben igen mérsékelt díjért 1—2—3 beteg külön elhelyezést nyerjen. Igaz ugyan, hogy e szobák egy részét éppen a felvételi épület hiánya miatt hivatalos helyiségeknek s más célokra kellett lefoglalni. Másik része azonban a külön elhelyezést kívánó betegek rendelkezésére áll. Tudom, hogy czikkirónak nem mondok evvel ujat, mert ő ismeri a körülményt s említi is, de a közönség jelentékeny része nem bír erről tudomással. E szobák tágasak, világosak, egészségesek, butorzatuk ugyan tényleg távolról sem oly fényes, mint a szanatoriumokban, de azon körülmény, hogy nincsenek bennük könnyen fertőzhető s orvosi értelemben alig tisztán tartható szöveti, szőr. stb. alkatrészek, az egészség szempontjából csak előnyükre válik.

El kell azonban ismernem, hogy az ily a mostaninál nagyobb számú szobáknak egészen külön — mondjuk a felvételi épület emeletén való elhelyezése csak üdvös lenne úgy a kórház, mint a betegek érdekében: a betegek teljesen megtalálnák, a mit az elhelyezés tekintetében joggal várhatunk, ebből kifolyólag szívesebben, nagyobb számmal keresnek fel a kórházat, s ez a kórháznak anyagilag s erkölcsileg is hasznára lenne.

De a kórháznak a felvételi pavillonra még a külön elhelyezés eszméjétől eltekintve is szüksége van. Nem részletezve e helyütt az egészen szakszerű orvosi és gazdasági szempontokat, csupán azt említem fel, hogy a felvételi épület már a kórház építésekor tervben volt s csupán a fedezet hiánya miatt maradt későbbi időre. Kiépítését illetékes tényezők azóta is többször kérték és sürgették, a megyei főorvos is, a kórházi igazgató-főorvos is. Akkor is az volt, most is hiányos e nélkül a kórház. A betegforgalom folytonos emelkedése pedig, — 1896-ban 267 beteg, 1901-ben pedig 1361 beteg állott ápolás alatt, — élénken bizonyítja, hogy kórházunk immár szűk a legalacsonyabb osztály betegei számára is.

Vajha pártfogásukba vennék a kórház kiépítésének s egyszersmind a szegényebb intelligens betegek elhelyezésének ügyét azok, kiknek módjukban van eszméiket meg is valósítani, vajha megtalálnák módját a szükséges fedezet előteremtésének. Meg vagyok győződve, hogy a felvételi épület létesítésével legszebb, leghumánusabb, legáldásosabb munkájukat végeznék.

Dr. P. G.

Egy híres bűnügy.

Az elmúlt hét első négy napján egy, bátran mondhatjuk, világhírű bűnügy főtárgyalása folyt le városunkban. Szentpéteri Sára a kunhegyesi parasztasszony régen témája a jogi irodalomnak és még soká lesz az. Ez a Szentpéteri Sára állott az esküdtszék előtt és az esküdtek személyében a társadalom, közvetlenül embertársai ítélkeztek felette, mondjuk meg mindjárt limezés nélkül, igazságosan.

Az esküdtszéki intézmény, meghonosulásának stádiumában, midőn az igazságot szolgáló modern forumot, némely aberráció végett, annyi kétely ingatta meg, annyi szemrehányás érte, itt Szolnokon igazolta be létjogosultságát, életképességét. A büntető jurisdictio évtizedek óta legbonyolultabb esetében, nemcsak helyreállította a megsértett jogrendet, hanem egyuttal a szakszerűen képzett, legmagasabb professzionátus bíróságnak egy sajnálatos vétségét törölte el. Ott hol a doktrinákban fegyelmezett ész hirhéd bírói tévedést produkált, ott a polgárok természetes judiciuma, finoman érzékeny lelkiismerete jóvátette ezt a botlást. Egyuttal fényes győzelmet aratott pusztakézzel, az álg felfegyverkezett jurisprudentia felett, mely a kifejthető legnagyobb ügyességgel felhasználni óhajtotha egymással ellentétes érdekei érvényesítésére.

A vádhatóság, mely maga mint hívségos szövetséges a bírói korszellem állott, a kuria hibáját akarta vele szentesíteni. Nem tette meg.

A védelem: a szabad, az önálló, a független jogászság, kezét fogva a sajtóval, a tudás és hanguletkeltés minden eszközzel védenczét, egy lüteményes zsenialitású bűnöst, a vádlottat, a virtuozitásig vitt szuggerálással kívánta kiragadni az igazságszolgáltatás kezéből. Az esküdtszék lelkiismeretének szikláján ez a törekvés is hajótörést szenvedett.

A szolnoki esküdtek teljes épségben megmentették önállóságukat. Azt tette kötelességükké a modern jog állam, hogy igazságot szolgáltatassanak: ők igazságot szolgáltattak.

Magával az esettel, a főtárgyalás sorrendi lefolyásával nem kívánunk foglalkozni. Egy egész héten át nem tett egyebet a napi sajtó, minthogy ezt ismertette. Unalmas ismétlésbe kellene bocsátkoznunk, holott mi csak subjectív észleleteinket, a szerzett impressiók hatását kívánjuk papírra vetni, azoknak az elkerülhetetlenül szükséges adatoknak felsorolásával, melyeket a megértéshez feltétlenül követel.

Jómódú, éltesebb, egyik kezére és lábára némileg béna kunhegyesi paraszt: Szentpéteri Károly, a község szélén, terjedelmes portán lévő házban, magánál 15 évvel fiatalabb életerős, nagy enerzsiájú, rendkívül eszes feleségével és négy kicsi gyermekével, belülről elzárt ajtó megétt 1898. ápril 25-én este 8 óra tájban nyugalomra tér és elalszanak mind. Valamivel kilencz óra után, Gorzás Gábor hátsó szomszédnál Szentpéteri Kocsis Sára kopogtat, segítséget kér. Jöjjenek mert rabló tört be a házukba. A felszólított és veje, két erős ember, az asszonnyal átmennek Szentpéteri Károlyékhoz, a tiszta szobát felhánnyva, a másik szobában pedig a férjet ágyában megkéselve, de még életben, teljesen öntudatnál találják. Többen jönnek, csődület támad, megérkezik a hívott orvos, a esendörök és a 34 kézzúrás, vágástól vérző ember, mindannyi előtt többször, tisztán, érthetően kinyilatkoztatja, hogy egy alacsony, középső, alarczos férfi késelte meg, midőn félbreds és ezt a házába hatolt idegent a ládája feszegetésében megzavarta. Névszerint, világosan két volt bérését gyanúsította és hajnalban kiszenvetett. Feleségét még halála előtt letartóztatták, hónapokig tartották vizsgálati fogságban, őt vádolták a gyilkosság elkövetésével, de a szolnoki törvényszék felmentette, a királyi tábla az ítéletet helybenhagyta, azonban a kuria további bizoyitók beszerzése végett pótvizsgálatot és új tárgyalást rendelt el. A szolnoki törvényszék Szentpéteri Sárát miután megingathatatlan bizonyíték ekkor sem merült fel ellene, másodsor is felmentette, a királyi tábla a felmentést másodsor is helybenhagyta, ekkor az ügy a kuriánál egy nagy tudású, éles analitikus eszű, ambiciózus referens kezébe kerül, ez a hivatásért lelkesedés passziójával nekifekszik az ügynek és gyakorlott logikával, erős fantáziával referálva a kuria általános megdöbbenést szülő remek indokolással, négy egybehangzó alsóbb fokú ítélettel, a vádlott megingat-

hatatlan tagadásával szemben Szentpéteri Kocsis Sárát találja gyilkosnak és élethossziglan tartó fegyházra ítéli. Az elítéltet Mária-Nosztrára viszik, két és fél év óta ott ül magánzárkában.

A védő: Kerekes Géza szolnoki ügyvéd, valóban nemes kitartással nem nyugszik meg ebben, a szerinte igazságtalan ítéletben. Nem tehet ellene egyelőre hivatalosan semmit, de puhatólódzik folyton, fáradhatlanul, következetesen magánúton. A kuria főbizonyítéknak tekinti a szakértők azon véleményét, hogy a belülről elzárt pítvarajtót egy kis fűrt lyukon át kívülről kinyitni nem lehet és hogy a család használatában lévő kenyérfés véres: szerinte ezzel követte el tettes a gyilkosságot, ezzel ölte meg a feleség férjét. Az igazság kutatás e nagy és ideális munkájában, a vidéki fiskálistól távol egy előkelő kriminialista: Dr. Fayer László egyetemi tanár, elragadtatva a tudományos probléma által, szintén behatóan kezd foglalkozni a Szentpéteri ügygyel, jogi szakfolyóiratban kérelhetetlen logikával izekre bontja a kuria ítéletét és rideg szigorral kimutatja, hogy Magyarország első bírósága végzetes tévedésben mondott ki igazságtalan ítéletet. Bebizonyította, hogy az állítólagos bizonyítékok nem azok, vagy a mennyiben csekély részben azoknak vehető, nem olyanok, melyek alapján egy embert elítélni, szabadságától örökre megfosztani, megsemmisíteni szabad volna. Az eset annyira érdekes, hogy a sajtó kezébe veszi. A „Magyar Hírlap” mind gyakrabban foglalkozik vele, nyomán belevalkoznak más lapok is, sőt a nép körében annyira elterjedt krajczáros lap a „Friss Ujság” is napirendjére tűzi.

Kerekesnek időközben sikerül egy teljesen hiteles tanú, az első nyomozást eszközölő csendőrörsvezetőtől meg tudni, hogy a kuriai ítélet indokolásában, mint egyik főbizonyíték, szereplő véres kés, nem a gyilkos, hanem az első segélyt nyújtó orvos kezében lesz véres. Azután a másik főbizonyítéknak, az ajtónak megvizsgálásához lát és hosszas fáradozás után, meggyőződik, hogy az a furt lyukon át, kívülről, egy drót bizonyos fortélyos kezelésével igen könnyen kinyitható.

Megdől a kuriai ítélet két legfőbb erőssége. A siker mind tovább hajtja a védőt. Kérdezősködik, kutat, vizsgál bámulatos kitartással tovább és egyenkint addig szedegeti ki a különböző kövecskéket a kuriai ítélet alapjából, míg az teljesen összedől. A sajtó mind izgatottabban bombáz, rés szakad rés után és rommá porlad a legfelsőbb ítélő széknek az az indokolása, melynek áldozata kétségbeesetten magánzárkában tépi haját a mária-nosztrai fogházban.

Kerekes Géza nem nyugszik. Értekezik az igazságügy és a honvédelem miniszterével és beadja a perújítási kérvényét. A királyi tábla elrendeli a Szentpéteri per revízióját. Azonban időközben nagy változás állott be. A bűnügyek a rendes bíróság kezéből esküdtek elé kerültek, Szentpéteri Sára pere is odajutott, egyszerű, független, józan eszű, meleg szívű polgárok elé. Azok döntöttek sorsa felett, miután a tárgyaláson szerzett személyes hallomások, benyomások, észleletek alakították véleményüket, meggyőződésüket. De négy hosszú fárasztó nap (mely mindannyi reggel 9 órakor kezdődve késő este 10, 11, 12 órakor ért véget) izgató küzdelme között jutottak odáig, hogy e meggyőződésének ítéletben érvényt szerezzenek.

És milyen harcok voltak ezek! Mennyire alkalmasak elvonni az esküdtek figyelmét magától az ügy lényegétől és becsábítani a küzdő „magasabb tekintetek” vagy „a védelem teljes szabadságának” táborába, mely ott előttük legjobb viadorjait küldi a csatába.

Élet-halálharcok. Köztük egyedül reális a Szentpéteri Sáráé, mert ő csakugyan a saját életeért küzd. Míg a vád képviselője, a bíróság közvetlenül szervezetük csücsöntje, a kuria tekintélyeért viaskodnak, — hiszen elnök, ügyész egyaránt következetesen haladnak előre azon az úton, melyen előbb-utóbb maguk is bejutnak hivatásuk e legmagasabb testületébe, — közvetve a birói reputációért, melyen érzékeny csorba esnék, ha legmagasabb diquitoriusai, ilyen végzetes tévedőknek bizonyulnának. A védelem, mely szinte hivatásból nemzedékről nemzedékre élethossziglan birkózik az igazságszolgáltatás hivatalos gépezetével, mely az arrogált csaltatlanság olajával kenve, sokszor kiméltelenül, a nyers erőszak brutalitásával, tehát igazságtalanul verte földhöz. Ott

harczol — a védő háta mögül — a tudós egyetemi tanár, az elméletnek nagy mestere, ki tudományának mesterszerű üzését, profanálását látja, a sablonos birói működésben. Ott viv elkeseredetten a sajtó, mely mintegy ösztönből igyekezik lerombolni minden tekintélyt és helyébe mindenüve, mindenkor magát beültetni érinthetetlen szuverenitásra. Az önzés elvakultságáig sovíniszta valamennyi, de viszont valamennyi első minőségű toledói penge. Hajlékony, ruganyos, törhetlen, beretvaéles, tühegyes egytől egyig.

Micsoda vádolt ez az igénytelen kinézésű szürke parasztasszony, ki egyfolytában harmadfél óráig tud beszélni bámulatos logikával, mesés elmeéllal, egyszerűen, világosan, egyszerűségében remek nyelvezettel, behizelgő, szívhez szóló organummal, a nélkül, hogy egyetlen felesleges szót vesztetne. Higgadt, tárgyilagos, tömör, logikus, nincs frázissa, nincs páthossza, nincs egyetlen ríktó színe, hanem apró, parányi láncszemekből, mindig egyforma ütessel, sűrű, áttörhetetlen pánczélt kovácsol maga köré, mely befedi tetőtől talpig. Négyes, ötös kombinációkkal kérdez, eleinte el sem lehet képzelni, mire czéloz, mikor czélt ér, — pedig mindig czélt ér — csodálkozunk kell az újabb, reá nézve kedvező érv felett, melyet az ellenséges tanúból kicsikart. Soha sem szenvedélyes, soha sem sértő, — mit pedig sokszor nagyon lehetne érteni és megbocsátani — és ezzel a simasággal féltelmetesen, biztosan siklik be minden piczi résen, melyet a tanu vallomása ad, azután hirtelen felduzzad és szétrepeszt a vallomást. Magának legnagyobb védője, ki annyira uralkodni tud valamennyi tanu felett, hogy egy alkalommal az elnök meghagyja a tanunak, hogy ne Sára, hanem az ő szemébe nézzen, így akarja kiszabadítani ennek az egyszerű, a börtön által roskataggá megviselt parasztasszony bűvös hatása alól.

És mégis . . . bármennyire fegyelmezett, vagy talán épen azért, a királyi fenevad, a sima, kerekded, harmonikus mozdulatú tigris benyomását teszi a megfigyelőre. Ami az ereje, az egyúttal a hátránya is. Annyira művészi minden akcentussal, mikép önkénytelenül azt a gyanút ébreszti, hogy semmi sem őszinte benne.

Vagy törvényszéki elnök az nagyon szimpatikus gentelman, ki az első napokban gyengéden tapintatos, lekötőleg udvarias, tökéletes intenzivitással figyelő, mindent recipiáló, következetes erélyességű vezetője a tárgyalásnak, kit szemmel láthatólag uralnak bírái, ki azonban egyetlen tanuját sem esketi meg a védelemnek, ki egyetlen határozatot sem hirdet ki, mely a védelemnek kedvezne. Az utolsó napon már izgatott, például sértést lát az „inconsequens” és ennek használatáért, közmegütközésre rendreutasítja a védőt. Elárulja, hogy őtet is a „magasabb szempontok” vezetik és az ügyéssel egyetemben megszerkeszti a harmadik kérdést, azt „a művészi csapdát” (mint a védelem nevezte) melyben az esküdtek beleesnek.

Hogy művészi, annak bizonyítására ideiktatjuk szó szerint.

„Ha nem (érted: hogy az előző két kérdésben, ha az esküdtek nem találták bűnösnek Sárát), bűnös-e Szentpéteri Károlyné született Kocsis Sára abban, hogy a főkérdésben körülírt büncselekmény elkövetését, azáltal, hogy az alvó állapotban lévő és kezére és lábára nyomorék házastársát életveszélyben, segély nélkül magára hagyta és a segélyre hívott szomszédokat segélyadási törekvésükben késleltette és ezzel a büntettet szándékosan előmozdította, vagy könnyítette? igen vagy nem?”

Mi nem tartjuk csapdának, csak alkalomadásnak, hogy az a meggyőződés, mely mindenkiben, ki e tárgyaláson jelen volt, önkénytelenül megfészelt és erősödött, Szentpéteri Sárának, bizonyítékok hiányában közelebbről meg nem határozható bűnösségéről, az esküdtek által ítéletben érvényesíthető legyen.

Vagy az ügyész, ez a kiváló képzettségű, hatalmas bonczoló elme, ki mesés memoriával annyira bírja az anyagot, hogy páratlan logikával négy órán át érvel a három végtárgyalás valamennyi tanuvallomás összes szavainak alkalomszerű idézésével, anélkül, hogy csak egyszer is segítséget keresne, akár jegyzetben, akár okiratban. Ez az annyira első rangú szónok, ki egyetlen himet varrni sem tart érdemesnek e hosszú beszédre, és az mégis aesthetikusan

szép, az annyira meggyőző rábeszélés, hogy minden alapfogalmat késsel mélyen, elmoshatatlanul bevés az esküdtek agyvelejébe. Tragikuma csak az, hogy a kuriát akarja megvédeni, annak a tévedését, akarja az új anyag ellenére, sőt annak segélyével igazsággá átvarázsolni. Ő előtte Sára nem lehet sem actio sem passzív bűnrészes, előtte Sára a gyilkos, az egyedüli gyilkos. És mert ez nem igaz, el kell buknia. De bukásban is rokonszenves, mert el tudjuk neki hinni, hogy nem annyira, vagy nem csak az a bizonyos „magasabb szempont” vezérli, hanem meggyőződés egybevág a kuria meggyőződésével. Felülmulja az elnököt, mert egy pillanatig sem veszti el higgadságát, soha sem mutat a legkisebb animozitást sem.

A védő: ez a csupán temperamontum, csupa lelkesedés, csupa fantázia, csupa szív és rengeteg anyag birtokossa, melyet hangyaszorgalommal gyűjtött éveken át. Folyton sziporkázik négy és fél órán keresztül. Sok benne az erő, sok a gyengeség is, mit azonban meg kell bocsátani nagy érdemeiért. Nagy apparatussal dolgozik, óvhatatlan, hogy sok felesleges is esúszik beszédébe, de az általános hatás, melyet elér, nagy. Hogy teljesen győzni nem tud, azt egyedül ama bizonyos „magasabb tekintetek” sokszor erőszakos ránehezédésének köszönheti.

Csuda lett volna-e, ha az egyszerű polgári esküdtek e titáni küllekedésben elvesztik a fonalat és ez irányok egyikebe tévednek?

Nem történt meg. Ők érezték, hogy bűnös Szentpéteri Sára, és ettől nem tudta eltántorítani a védelem szinompás kaleidoszkop rázása. De viszont nem esábitotta el őket sem az elnök bizonyíték gruppirozása, sem az ügyész művészi érvelése, mert azt tudták, hogy Sára nem gyilkolta meg az urát, azt láttuk, hogy nincs bizonyíték Sára tevőleges bűnrészeségére, de mert igazságérzetük tőlük elutasíthatatlanul megkövetelte Sára megbüntetését, hénél több szavazattal „igent” válaszoltak a harmadik kérdésre.

Igazságot akartak. Ki is szolgáltatták.

Szentpéteri Sárát azután e verdikt alapján mint bűnségéért tíz évi fegyházra ítélte a törvényszék, melybe egy év és 10 havi eddigi fogságát betudta.

Az esküdtek nem lettek volna igazságosak, ha a vádlottat gyilkosnak ítélik, nem lettek volna igazságosak, ha felmentik, csak így voltak igazságosak, hogy érvényt szereztek azon általános meggyőződésnek, miszerint Szentpéteri Sárának feltétlenül része van férje meggyilkoltatásában, ha nem is lehet kideríteni, mi módon idézte elő, vagy segédkezett.

Hiszen a végső ünnepélyes perczben, midőn utóljára szólhatott Szentpéteri Sára az esküdtekhez: maga sem merte egy szóval sem emliteni, hogy ártatlan, egy szóval sem mert igazságot kérni. Ezeket mondta:

„Nagyon szépen kérem az esküdtbíró urakat, hogy legyenek tekintettel egy szerencsétlen, szenvedő családnyára. Nekem fáj legjobban, hogy az uramnak ily szerencsétlen halála volt. Én bízom abban, hogy a tettes meg fog kerülni, a többit a jó Istenre és a tekintetes esküdtbírákra bízom“.

Ez volt Szentpéteri Sára beismerése.

Május 9-én K. Szabó András mezőtúri rendőrt az ottani rendőrbiztos 1901. év május havában kiküldötte egyik tanyára Szilágyi István napszámos elővezetése miatt, ki valami csekélyebb kihágásért egy napi fogházra lett ítélve. K. Szabó András ki a rendőrbiztos azon utasításával indult el, hogy Szilágyi Istvánt hozza be akár élve, akár halva, maga mellé vett még egy rendőrt és annak társaságában indult Szilágyiért. A tanyára érve felszólította Szilágyit hogy kövesse, de ez megtagadta az engedelmisséget és kezében egy kapával oly állást foglalt, mintha elfogatás esetére leszándékozna ütni azzal az érte megjelent rendőröket. Hosszab heves vita után K. Szabó András rálőtt az előtte álló Szilágyi Istvánra, ki futásnak eredt, mely alkalmalmmal még 3 golyó repült a revolverből utánna. Szilágyi a hasán találva összerogyott és másnapra meghalt.

Ezért ültek e hó 9-én törvényt K. Szabó András felett.

Elnök volt Lippe Vilmos kir. ítélő tábla bíró, szavazó bírók Bánó Antal, Pálka Kálmán, jegyző Brünauer Jenő. A

vádat dr. Rosti Mihály kir. ügyész képviselte, míg a védelmet dr. Hajdu Béla ügyvéd teljesítette.

Esküdtekként kisorsoltattak: Kozmáry Félix, Vozák Kálmán, Varga László, Virág István, Pauker Mór, Berger Arnold, Krém Sebestyén, Jakus Gábor, Grauer Márkus, Kulifay Pál, György Mihály, Merényi György. Pótesküdt Papp Péter.

A tanuk kihallgatása este 6 órakor ért véget, mely után a perbeszédék következtek. A feltett három kérdés közül a legenyhébben mondotta ki az esküdtszék K. Szabó Andrást vétkesnek, mire a törvényszék éjjel 1 órakor hirdette ki az ítéletet, melyben K. Szabó Andrást egy és fél évi börtön büntetéssel sújtotta.

Május 10. Mohácsy Sándor kunmadarasi lakos fiatal 17 éves suhancz állott e hó 10-én az esküdtek előtt, mint vádlott. Rablásért volt vádolva, melyet Nyúzó Lajos dévaványai lakossal szemben 1901. év december havában követett el. A dévaványai vásár alkalmával este 6 órakor Mohácsy Sándor negyed magával a vasúthoz vezető úton letépette Nyúzó Lajos ottani lakost és a belső zsebében levő bugyellárist tőle 47 korona tartalmával elrabolta. A rablás megtörténte után Nyúzó a támadó után iramodott és segély kiáltására a szemben jövők őt elfogták. Mohácsynál nem találták meg az elrablott pénztárczát, sem az abban volt összeget, hanem amidőn kutatást tartottak, megtalálták azt az elfogatás színhelyén. Sárkány törvényszéki elnök mellett dr. Saáry Zsigmond és Bánó Andor bírák szerepeltek jegyzőként pedig dr. Virágh Alfréd, a vádat Strache Gusztáv ügyész, míg a védelmet Kerekes Géza ügyvéd képviselte. Az esküdtek kisorsolása után meg kezdődött a tanuk kihallgatása, mely d. e. 11 órakor befejezést is nyert. Tíz percznyi szünet után folytatódott a tárgyalás, meghallgatva a vád és védelem előterjesztését, az esküdtek a kisegítő kérdésben mondták ki a vádlottat bűnösnek és így a bíróság egy és fél évi börtönbüntetést szabott a vádlótra, betudván a már eltöltött 3 havi vizsgálati fogságot. Az ítélet ellen egy a kir. ügyész, mint a védő semmiségi panaszt jelentett be.

H I R E K.

— **A munka jutalma.** A szolnoki kir. államfőgymnasium h. igazgatóját Fesztóry Lajost a vallás és közoktatásügyi minister javaslatára folytán ő Felsege ezen állásában megerősítve kir. igazgatóvá nevezte ki. Fesztóry Lajos a jászberényi gymnasiumban kezdette tanári működését, hol nyolcz évet töltött. Onnét városunk főgymnasiumához helyeztetett át tezenégy év előtt, mely idő alatt épp úgy mint Jászberényben, vas szorgalma, pontossága és igazságszeretete által érdemelte ki azon közbecsülést, melyben mindenki által részesítették. Jelen kineveztetését is ennek köszönheti, mely kineveztetéssel vas szorgalma és munkássága van jutalmazva. Szívünk melegével gratulálunk Fesztóry igazgatónak és kívánjuk, hogy állását az emberi kor legvégső határáig tölthesse be.

— **Előléptetés és kinevezés.** A m. kir. igazságügy-miniszter Fálián Ferencz m. kir. igazságügyi miniszterium iroda segédtszét a szolnoki kir. törvényszékhez iroda igazgatóvá nevezte ki. — Bódogh Zsigmond jászapáti kir. aljárásbíró ugyan ezen kir. járásbíróshoz járásbíróvá neveztetett ki. Gratulálunk Bódogh járásbírónak kineveztetéséhez és hisszük, hogy ezen előléptetése nagy örömet idézett elő Jászapáthin, hol az illető évek óta közszeretnek és általános becsülésnek örvendett.

— **Nem jön a katonai zenekar.** Mult számunkban tettünk említést róla, hogy Müller és Wetzther vasuti vendéglősök Pünkösöd napján adják át a forgalomnak ünnepélyes megnyitás mellett ujonnan épített pavillonjukat a 68-ik gyalogezred zenekarának közreműködése mellett. Nevezett urak felkértek bennünket annak közlésére, hogy az ünnepélyes megnyitás a helybeli zenekar muzsikája mellett fog megtartatni, amennyiben a Pünkösdi ünnepekre az összes katonai zenekarok már előre szerződötve lettek és így ők a legnagyobb utánjárás daczára sem bírtak katona bandát kapni. — Így tehát nem részesülünk a nem mindennapi élvezetben.

— **Egy kutya nem kutya.** A dr. Kiss Ernő országgyűlési képviselő megválasztása ellen több választó

polgár által benyújtott kérvényt a m. kir. Curia f. hó 13-án a jövő kedden tárgyalja. Nagyon kíváncsian néz az egész szolnoki választó kerület az eredmény elé, mert habár ez utóbbi választásnál nem fordultak elő oly nagymérvű szabálytalanságok, mint a múlt év október havában megejtett választás alkalmával, mégis a szállongó hírek kapcsán igen sok ok volna a megsemmisítésre. Mi ezen híresztelésnek ma nem adunk hitelt, majd csak akkor, ha tényekkel állunk szemben.

— **Szinészet.** Örömmel konstatáljuk, hogy Szalkay Lajos szintársulata a hét folyamán részesült némileg azon érdeklődésben, melyet kitűnően szervezett társulata megérdemel. A heti műsor is változatos volt, az előadások pedig kifogástalanok. Bakó László, Pataky Riza, Sárossy Paula, Deéry Béla, Rajz Ödön, Szaday, Halmay Kornélia, Baracsy Rózi, Jeszerniczky Sárka, Keleti Juliska és Virágh, teljes igyekezetükkel járultak mindenik est sikeréhez. Itt az ideje, hogy érintkezésbe lépjünk Szalkay igazgatóval s már most hassunk oda, hogy más alkalommal is felkeresse városunkat. Biztositanunk kell előre megfelelő számú bérlettel és ezáltal egyszersmindenkorra utját állhatjuk a csepürágó truppok bevonulásának. A társulat e hó 28 ig marad városunkban, innen hat előadásra Miskolcra mennek, a nyári tartózkodásra pedig Ungvárra. A hét folyamán színre került: Hétfőn „Kurucz féja Dávid” félhelyárrakkal telt ház mellett; kedden „Pillangó kisasszony” és „Almafa” helyett Sárossy Paula betegsége miatt „Zsába”; szerdán Shakespéire tragoediája „Othello” Bakó László remek játékával; csütörtökön délutáni előadásban (el is maradhatott volna) a „Falu rossza”, este pedig „Görbe nap” énekes bohózat, mely előadás alatt kitűnően mulatott a közönség. Ezt a darabot meg is lehetne ismételni. Pénteken „Kurucz Féja Dávid” harmadszor, szombaton pedig Béli Izor kitűnő operettje „Katalin”.

— **Jegyző választás.** Mezőtur városnak f. évi május hó 4-én Bagossy Károly kir. tanácsos alispán elnöklete alatt tartott közgyűlésén Bódi Antal jegyző helyére Jánosi Sándor czilakházi jegyzőt választotta meg. Amidőn gratulálunk Jánosi Sándor megválasztásához, örömmünknek adunk kifejezést, a felett, hogy ezen állást egy szakavatott, minden ízében korrekt és pontos hivatalnokkál töltötte be.

— **Megrágalmazott korcsmáros.** A következő sorokat olvassuk helyi kollégánk nasábjain:

„Meglopták a vasuton. Zombori Gedeon megyaszói ref. lelkész múlt hó 26-án vonaton meglopták. A lelkész III. oszt. kocsiban utazott heted magával. Elálmosodott utközben, lefeküdt s mire felébredt Kaál-Kápolna és Vámos-Györk között járt a vonat. Hatvanba érve, meg akarta nézni, hogy hány óra, de arany órája lánczczal együtt hiányzott a zsebéből. Az utasok közül is, kikkel vonatra szállott, ekkor már hiányzott egy, ki Vámos-Györknél kiszállott. Káros a mellette ülő egyént gyanusította, s Hatvanban a csendőrség-nél feljelentette, azt állítván, hogy a gyanuba vett egyén azzal az utassal, ki leszállott, összekötöttesben áll s annak adta át az ellopott aranyórát és aranylánczot. A gyanuba vett utassal azonban nem ért el ezélt, csak annyit tudott meg, hogy az Kalina János szolnoki vendéglősnek vallotta magát. A csendőr ezután a nélkül, hogy megmotozta volna az illetőt, elbocsájtotta. E felületes eljárással alkalmat nyújtott, hogy egy jó madár szabadon repüljön. A kár 400 korona.”

Utána jártunk a dolognak és Kalina János vendéglős kijelentéséből tudtuk meg, hogy ő aludt a vonaton és nem is látta azon egyént, a ki Vámos-Györkön kiszállott. Semmi része a lopásban, alaptalanul lett gyanusítva s még alaptalanabban meghurczolva a lapban a nélkül, hogy cikkirő arról meggyőződött volna. Mint mondja, igazát a bíróságnál fogja keresni.

— **Van-e fészked.** Boldog ember az, aki azzal dicsekedhetik, hogy van fészke. Ezt a boldogságot mindezüideig nélkülözte az itteni függetlenségi és 48-as kör; örömmel konstatáljuk tehát most már, hogy a „Függetlenségi és 48-as kör” Bazsó Ferencz Baross utczai beltelkét örök áron megvette és arra még ez évben díszes épületet emeltet a kör helyiségei számára. Kívánjuk, hogy a nemes törekvéssel felruházott testület otthont találjon az új épületben és vigye keresztül benne mindazon törekvését, amely a közjóra irányul.

— **A közbiztonsági szolgálat** ezélszerű ellátása érdekében a belügyminister leirt valamenyi vármegye közönségéhez, tudtván velük abbeli elhatározását, hogy a nagyobb lét-

számmal bíró csendőrörök állományát leszállítja és az így felszabaduló csendőrökből új örsöket állittat föl. — E cenzralizálás alapelve, hogy sem a meglevő és leszállítandó örsöknek, sem pedig az ujjon felállítandó örsöknek létszáma 5 főnél kisebb nem lessz. Vármegyénk alispánja ebből kifolyólag folyó évi május hó 17. napjára értekezletre hívta meg a vármegye-beli polgármestereket és főszolgabírókat: — s átirt a szolnoki és kisujszállási csendőrpáncsnoksághoz, tudatván, a vármegye területén létező összes csendőröröknek, valamint azok legénységének számát. És pedig úgy a mennyinek lenni kellene és a mennyi tényleg van.

— **Fegyvergyakorlat.** A 68IV. zászlóalj parancsnoksága a fegyvergyakorlatra bevonult póttartalékosok tábori lövését folyó hó 16 és 31-ére tűzte ki, mely az alsószögi szigeten fog megtartatni. Miután e napokon az alsószögi környékén a közlekedés veszélylyel jár, az alispán felhívta a környékbeli hatóságokat, hozza tudomására a lakosságnak, hogy a jelzett napokon e vidéken ne közlekedjék, s a közbiztonság érdekében felállított örszemeknek engedelmesskedjék.

— **Kanyaró.** Ismét uralkodik e járvány városunkban, de nemcsak itt, hanem az egész környéken. Mint Jászládányról értesitenek, naponkint négy öt áldozatot szed. Városunkban egyes iskolák már be vannak zárva bizonytalan időre. Legutóbb pedig alispáni rendeletre az összes elemi iskolák bezárattak.

T Á R C Z A.

M i u j s á g ?

Irta: DEESIUS.

Ezzel a kérdéssel szólított meg egy barátom, a mint a vármegyeház kapuján kiléptem. En, mivel semmiféle ujságot sem tudtam, mosolyogva feleltem:

— Eső lesz!

— No nem azt akartam tudni; hanem, hogy mi a véleményed a Szentpéteri Sára ügyről?

— Vagy úgy? Nekem egyáltalán nem szokott véleményem lenni még másféle ügyről sem; nemhogy a Szentpéteri Sára ügyről lenne.

Erre az én legkedvesebb barátom haragos pillantást vetve reám, sarkon fordult és ott hagyott, fogai közt mormogta: — Ma megint nem lehet veled beszélni okosan.

En természetesen elálmétkodtam barátom rejtélyes magaviseletén és álmétkodásomban elfelejtettem haza menni; a mit máskor rendszeren nem szoktam elfelejteni. Sőt még azt is elfelejtettem, hogy meginduljak valamerre. Így történt, hogy továbbra is állva maradtam a vármegyeház boltozata alatt, és azon kezdtem gondolkodni, hogy mely irányba induljak el: mikor valaki hátba ütött; mire én, mint jó nevelésű ember, illedelmesen bocsánatot kértem a hátba ütő uraságtól; ki is kedélyesen vissza felelte:

— Nem vétett semmit, barátom! En erre a feleletre bátorságot vettem magamnak a hátba ütő szemek közé nézni; kibén egy másik barátomat ismertem fel; ki épen a kezét nyújtotta felém. En is kinyújtottam tehát a kezemet és megtörtént a barátságos kézszorítás, de barátom az én szervuszomra azzal a kérdéssel felelt:

— Mi ujság?

— Köszönöm becses kérdéset. Semmi! Feleltem meghatottan, mert az jutott eszembe, hogy barátom nyilván valami örvendetes családi esemény bekövetkezése iránt érdeklődik. Barátom azonban kiábrándított, mert kérdezte:

— Hát nem tudod még azt sem, hogy mi történt a Szentpéteri Sára ügygyel? és olyan szánakozó arczot vágott, mintha legalább is a tyukszememre hágott volna.

— En nem tudok semmit erről a tisztelt ügyről; feleltem naiv arczczal.

— Ki látott ilyen együgyű embert, a ki még a Szentpéteri Sára ügyről sem tud semmit? s azzal ott hagyott, mint Szent Pál az oláhokat. En pedig továbbra is állva maradtam és még mindig azon törtem a fejemet, hogy merre menjek; mikor valaki karon ragad és húzni kezd magával, mielőtt a ragadozó szemek közé nézhettem volna, ő megszólalt és kérdezte:

— Mi ujság?

— Erre én dühös lettem és a nélkül, hogy szemei közé néztem volna, mondám:

— Uram! Ön eltévesztette a czimet, mert én nem vagyok tudakozó intézet, hogy önnek ujsággal szolgálhassak.

— Ne tessék haragudni! Nem akartam megsérteni, hanem csak a kedvencz t. . . . . de nem fejezhette be mondókáját, mert közbe vágtam:

— Köszönöm szives érdeklődését, a Tiborka egészséges, csak sokat szeret aludni, mikor ébren van, az ablakba kújonkodik és bámulóit megugatja.

— Óh kérem! Én nem a Tiborkáról kérdezősködtem, hanem arról a mostani kedvencz témáról, a Szentpéteri Sára ügyről, — mondá és karomat folyton szorongatta.

— Ugy! Feleltem csalódottan és dühösen kirántottam karomat a karjából és minden meghatározott czél nélkül végig rohantam a korzón, mely alkalommal meggyőződhettem arról, hogy mindenki a Szentpéteri Sára ügyet tárgyalja, különféle variációkban. Ösmerőseim pedig minden léptenyomon azzal szólítottak meg:

— Mi ujság?

Mivel erre a sok mi ujságra már nem bírtam feleletet adni, elindultam tehát haza felé, kedély állapotom azonban teljesen meg volt zavarva és izgatottan érkeztem lakásomra, hol újabb meglepetés várt, mert mikor feleségemet rendes szokásom szerint meg akartam csókolni, a helyett, hogy a száját összecücsörítette volna, még inkább kitátotta és tele torokkal kérdezte:

— Mi ujság?

— Még te is? feleltem teljesen kétségbe esve, egyebet azonban nem tudtam felelni, mert sokkal inkább fel voltam izgatva, minthogy udvarias feleletet adhattam volna, gorombát meg nem akartam adni, már csak azért sem, mivel a viszont felelet esetleg csattanós lett volna. Elhatároztam, hogy történnék akármilyen, de egy szót sem szólok és ez lett a vesztetem, mivel a feleségem folyton kérdezett és én folyton nem feleltem neki semmit, tehát, hogy kérdéseinek nyomatéka legyen, elkezdett pityeregni; már pedig azt minden férj tudja, hogy mikor az asszony pityergésre fogja, az nagyon drágán szokott végződni. Így történt velem is, mivel az én aranyos kis feleségem csak egy csinos nyári selyemruha és egy megfordított gomba alakú kalap fejében volt hajlandó a pityergéssel felhagyni. A teljes kibékülést azon feltételhez kötötte, hogy irjam ki az ujságba a tárgyalást vezető elnök kegyetlen és feleségem szerint semmivel nem indokolható azon eljárását, hogy asszonyoknak nem adott jegyet a tárgyalás végig-hallgathatására.

Én tőlem kitelhetően védelmeztem az elnök eljárását és azzal érveltem, hogy valószínűleg pikáns dolgok is merülhetnek fel a tárgyalás folyamán és azért nem adott belépő jegyet. Hiába való volt minden érvelésem, mert a feleségem fenyegetőleg kijelentette: ha még egyszer tárgyalják Szentpéteri Sárát és az elnök megint kegyetlen lesz — akkor az asszonyok, asszonyok gyűlést fognak tartani a Kossuth tere és az elnök urat bojkottálni fogják.

Azt nem mondta meg, hogy mitől, de én gondolom és épen ezért ajánlom az elnök úrnak: igyekezzék azt elkerülni.

Mivel ősi magyarszokás szerint minden kibékülésnek áldomásívás a vége, én is elhatároztam, hogy megiszom az áldomást és elmentem a kávéházba egy piccolóra. Útközben eszembe jutott az, hogy milyen veszedelmes asszonyosság az a Szentpéteri Sára; mert, ime nemcsak a magas curiának szerzett kellemetlenséget, hanem még engemet is megfejt egy színes nyári selyem ruha és egy felfordított gomba alakú kalap erejéig.

A mint beléptem a kávéházba és helyet foglaltam a rendes asztalomnál, a pinczér megszokott alázatossága helyett kidüllesztett mellel tette a piccolot asztalomra és büszkén, hogy ne mondjam gögös hanghordozással mondá: — a megszokott tessék kérem alásan helyet:

— Mi ujság?

— Az, hogy magának elment az esze! Feleltem vissza dühösen és izgatottan felugrottam, ami elég helytelen volt, mert a piccolo végig ömlött színes kabátomon. Ez a bal eset aztán végképen kihozott a sodromból és már azon a ponton voltam, hogy egy nyaklevessel jutalmazom meg a

szegény pinczért — mert meggyőződése az volt, hogy ő az oka annak, hogy a kabátom itta meg a piccolot — de mert a botránytól félek és épen idejében egy jó ötletem támadt; így a helyett, hogy a szegény amugy is megjött pinczért nyakon vágtam volna, másik piccolot rendeltem és hogy a további kellemetlenségnek elejét vegyem, a kávéház legsötétebb sarkában lévő asztalhoz ültem. Itt aztán sikerült a második piccolót szerencsésen elfogyasztani; de ujság olvasás már nem sikerült, mert egy úr ült asztalomhoz, még pedig minden köszöntés nélkül. Ez a műveletlenség ismét felizgatott és hogy asztaltársamat kissé megbosszantsam leereszkedőleg kérdeztem:

— Mi ujság?

— A tisztelt úr azonban kérdésemet nem vette tudomásul, én tehát még hangosabban kérdeztem másodsor is:

— Mi ujság? de erre sem kaptam feleletet ami képezeletet felül muló dühbe hozott és arra ingerelt, hogy harmadszor is torkom szakadtából kiáltottam:

— Mi ujság? Erre aztán az összes jelenlévők asztalom köré gyülekeztek, a pinczér meg jobban felcsavarta a villamos lángot, mikor asztaltársamban az öreg Lenczi bácsit ismertem fel.

Ő volt tehát az egyetlen ember, kit nem hozott lázba a Szentpéteri Sára ügy.

HIRDETÉSEK.

2006/1902. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szolnoki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a tiszavidéki hitelintézet és takarékpénztár végrehajthatónak, Pataki István végrehajtást szenvedő elleni 1479 korona 20 fillér tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a szolnoki kir. törvényszék (a szolnoki kir. járásbíró) területén levő Tiszavárkony község határában fekvő a Pataki István alperes tulajdonát képező a tiszavárkonyi 287. számú telekjegyzőkönyvben A † 1. r. sz. a. foglalt 818 koronára becsült (956—957.) hrsz. 1 hold 600 □-ölnyi szőlő, a tiszavárkonyi 292. számú tjkvben A † 1. sorszám a. foglalt 197 koronára becsült (968—969.) hrsz. szőlő, a tiszavárkonyi 295. sz. tjkvben A † 1. sorsz. a. foglalt 816 koronára becsült (972—973.) hrsz. 1 hold 16 □-ölnyi szőlő és a tvárkonyi 381. sz. tjkvben A † 1. sorsz. a. foglalt 817 koronára becsült 976. hrsz. 1 holdnyi szőlőből álló ingatlanokra az árverést a kitett becsár, mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1902. évi június hó 2-ik napján d. e. 9 órájakor** Tiszavárkony község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron aiol is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék-kepes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szolnokon, a kir. törvényszék, mint tkvi hatóságnál 1902. évi márczius hó 7. napján.

Kléger József, kir. trvszéki bíró.

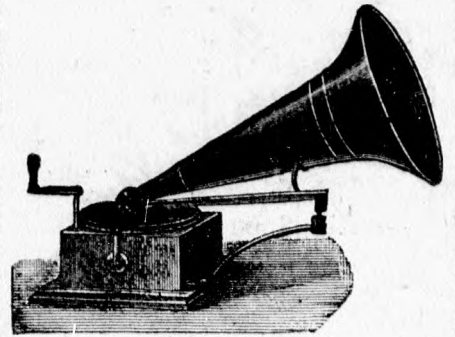
Eladó telek. A fehérló utcában egy üres telek szabad kézből eladó. — Bővebb felvilágosítás nyerhető Jókai-utca 22. sz. alatt.

Kintzler Testvérek

mű-órás és ékszerészek

Üzlet: Gorove-utca. **SZOLNOKON.**

Saját ház.

Ajánlja raktárukat

INGA, FALI, ÉBRESZTŐ ÓRÁK

svájci remontoir, horgony és henger, arany, ezüst, nickel,

➔ **férfi és női zseb-órákból.** ➔

Javítások és ujonnan elkészítések egy évi jótállás mellett eszközöltetnek.

Arany ékszereik a magy. kir. fémjelző hivatal bélyegével vannak ellátva, u. m.

KARPERECZEK, BROCHOK.

MEDAL, ÉRMEK, GARNITUROK, FÜLBEVALÓK.

Köves-, karika-, brillant- és gyémánt-gyűrűk.

== **INGGOMBOK és ARANYLANCZOK** ==

gyári áron.

Látszerészeti czikkek minden kivitelben.

13 próbás ezüst tárgyak, asztalszerek, girandok, asztalékek nemcsak legdivatosabb, de legjutányosabb áron nagy választékban található.

— Vidéki —
megrendelések
pontosan és azonnal
— teljesítetnek. —

— Vésési —
munkák helyben
— készülnek. —

Braun Vilmos

kárpitos

Szolnok, Felső malom-ut 4. szám.

Készíték diványokat 12 frttól feljebb

Garnitúrákat . . . . 50 " "

Matt teljes hálószoba 110 " "

Ebédő berendezés . . 80 " "

Fabutorok rajz után a legjutányosabb árban készítettnek.

Mindenféle kárpitos és diszitó munkák, valamint tapétázások a legjutányosabb árban számítottatnak.

Tisztelettel

Braun Vimos

vármegyei és közközházi kárpitos.

5—52

Magyar általános kőszénbánya r.-társulat

képviselője

FODOR IZSÓ

SZOLNOK, SZAPARI-UTCZA 11. SZÁM.

Ajánlja a kitünő minőségű

Tatai brikett szenet

a tapasztalat igazolta, és számos elismerő levelek bizonyítják, hogy.

szántásnál gőzekéhez, cséplésnél locomobilokhoz nincs jobb és jutányosabb fűtő anyag a brikett szén-nél fűtő erőben eléri a porosz szenet,

szoba fűtésre legkitünőbb,

mert szagtalan, nem piszkít, nem porlik, salak nélkü hamuvá ég, egyforma darabokból áll, nem kell törni.

A Tatai brikett szén szolnoki főelárúsító helye: »Mezőgazdasági szövetkezet«. 5—12